

En Stranding paa Mandø 1914.

3 Redningsmænd blev »bortført« til Norge.

Den 28. Oktober 1914 strandede ved Mandø det norske Barkskip „Sigurd“. Det kom fra Hamborg med Stykgods, der skulde til Sydafrika. Det var jo i Verdenskrigens første Aar, og der var Formodning om, at Ladningen var Krigskontrabande. En norsk Rutedamper havde den paa Slæb til Christianssand, hvor Skibspapirerne, efter hvad Besætningen fortalte, skulde „laves om“

For at undgaa den engelske Flaade, gik Damperen saa nær op ad Jyllands Vestkyst som muligt. S. V. for Mandø er der imidlertid nogle farlige Revler, som Damperen nok kunde flyde over, men Barkskipet blev hængende paa dem, da den stak noget dybere. Slæbetrossen sprængtes, og Damperen fortsatte saa alene sydpaa for at søge Assistance.

Den fik under Øen Siid fat i en tysk Fisketrawler, og de skulde nu i Forening forsøge ved Højvandstide at faa Barken bragt flot; men det mislykkedes i første Omgang.

Redningsbaaden gaar ud.

Det blev Taage, og Barken laa i to Dage og brugte skiftevis sin Sirene og Kanon. Paa tredje Dag lettede Taa-gen, og Mandøs Redningsbaad gik ud. Men Besætningen ønskede ingen Hjælp ud over, at Kaptajnen bad os om at sende et Telegram til Switzer. Næste Dag var vi igen ved Skibet for at tilbyde vor Hjælp. Ved Aften sejlede vi atter hjem, men tre Mand — G. Bundesen, Th. Pedersen og jeg

— blev om Bord i Barken. Det var efter Kaptajns Ønske; han mente, det var en Betyggelse at have lokalkendte Polk om Bord, hvis det skulde blæse op.

Imidlertid ankom Switzer hen imod Aften, men det var faldet ind med Taage, saa han gik til Ankers for at afvente Daggry. I Løbet af Natten trak Vinden sig om til S. S. V., og det begyndte at friske op. Næste Morgen var det ret haard Sø, og Barken begyndte at hugge, saa det var ikke ufarligt at være paa Dækket. Man havde en Fornemmelse af, at Ræerne kunde komme ned over Ørerne paa en.

Kl. 7 Morgen var Barken ved at være flot, og da den tyske Trawler, som var kommet op paa Siden af os, gav os en Ende, varede det ikke ret længe, før vi skred af Grunden. Der blev raabt Hurra, og Styrmanden kom med en Flaske Brændevin, og hver Mand fik et ordentligt Glas.

Vi bliver urolige.

Trawleren stod sydpaa med os. Vi tre Mand blev lidt urolige og spurgte Kaptajnen, hvorledes vi skulde komme i Land. Han forhørte sig hos Trawlerens Kaptajn, om han vilde sætte os i Land, men det vilde han ikke, da han frygtede, at vi saa vilde blive interneret. Vi forlangte saa Storbaaden med Sejl og alt Tilbehør, saa skulde vi nok klare os selv; men den kunde vi ikke faa. Kaptajnen trøstede os med, at vi hellere maatte tage med til Norge, „nu har jeg Ansvar for jer“, sagde han, „og hvis I vil gøre Tjeneste om Bord, skal I nok faa det ordentlig betalt“. Vi gik ind paa Tilbudet, vi havde ikke andet Valg.

Kl. 10,30 lettede vi Anker og satte Sejl; saa kom den norske Damper og stak os en Trosse, og saa gik det mod Nord. Vinden var nu S.V., og Bugserbaaden foretrak at holde lidt mere Vand under Kølen. Vi passerede Horns Rev Fyrskib Kl. 2 om Eftermiddagen; henimod Aften maatte der gøres Sejl fast, da „Sigurd“ med den friske Vind kom helt op paa Siden af Damperen.

Vi blev narret.

Den følgende Dag var vi i Christianssand, og vi ønskede

at komme i Land. „Vent til Toldvæsenet har været om Bord“, svarede Kaptajnen. Kl. blev henad 5, og vi spurgte igen Kaptajnen, om vi snart kunde komme i Land. Ja, nu skulde det ikke vare længe. Skibsjollen blev saa sat ud, og 2 Matroser roede os i Land sammen med Kaptajnen. „Vi vil op til det danske Konsulat“, sagde han, og vi fulgte ham snart i Hælene. „Det er noget laset Tøj, vi gaar i“, sagde jeg til Kaptajnen, — jeg kom i Tanker om, at en af Matroserne havde sagt, at vi vilde faa nyt Tøj fra Top til Taa, — men det svarede han ikke paa. Vi gik her i den fremmede By uden en Cent i Lommen, men vi var glade ved Tanken om nyt Tøj.

Pludselig stopper Kaptajnen; her skulde vi ind. Jeg saa, der stod malet paa Vinduet: Svensk og tysk Konsulat. Da vi var kommet ind, vekslede Kaptajnen nogle Ord med en af Konsulerne og gik derefter til en Telefon i et Værelse ved Siden af. Imedens talte Konsulen med os, og han spurgte, om vi troede, vor Familie var i Bekymring for os, thi han vilde gerne sende et Telegram for os. Jeg havde forinden noteret paa et Stykke Papir, hvad jeg vilde telegrafere. Der var Bryllup hjemme paa Øen, og Telegrammet lød saaledes: Brudeparret Lindberg. Hjertelig til Lykke. Det var underskrevet med vore 3 Navne. „Er det tilstrækkelig Underretning for jeres Familie“, spurgte han. „Ja, det er, Hr. Konsul“, og Telegrammet kom til Bryllupsgaarden netop til rette Tid.

Til Fattigforstanderen.

Vi blev staaende en Tid for at vente paa Kaptajnen, men han kom ikke. Da Konsulen aabnede Døren til Værelset for at se efter ham, var han forsvundet.

Konsulen spurgte os nærmere ud, og vi fortalte ham vor hele Historie. „Jeg kan snart ikke gøre andet end vise jer hen til den danske Konsul.“ Han lod saa en af sine Kontorister følge med os til den danske Konsul. Her fortalte vi paany vore bedrøvelige Oplevelser. Han beklagede, at han ikke kunde hjælpe os med Penge, men gav os Anvisning paa — Fattigforstanderen.

Saa gik den langs efter ham med en Kontorist som Vejviser. Og vi maatte op med vor Historie igen om den norske Kaptajn, der havde narret os. „Det kunde Norge aldrig være bekendt over for det norske Flag“, sagde han, „det er uforskammet“. Han raadede os til at blive en Dag eller to mere i Norge og saa pudse en Sagfører paa Kaptajn og Rederi. Men, nej Tak, vi havde faaet nok, nu ønskede vi kun en Ting — at komme hjem.

Vi fik Billet til Aftensmad paa et Hotel og Billet til Danmark med Damper om Aftenen. Vi traskede saa af Sted i vore store Læderstøvler for at finde vor Aftensmad paa Hotellet. Folk standsede paa Gaden og gløede paa os, saa mærkelige saa vi ud.

Atter hjemad.

Naa, vi kom om Bord i Damperen og satte Kursen mod Danmark med en S. O. Storm i Næsen. Først næste Aften naaede vi Frederikshavn. Vor Billet gjaldt ikke længere, men ved Besøg paa Switzerselskabets Kontor laante vi Penge til at rejse videre for. Vi fik, hvad vi forlangte, 10 Kr. hver, saa vi kunde komme til V. Vedsted Syd for Ribe. Den første Del af Turen foregik i Kreaturvogn, da alle Persontog var afgaaet. Her kørte vi i Mørke sydefter; ved Daggry kom vi over i et Bumletog, der ikke var meget bedre end det, vi lige havde forladt. Vi naaede Bramminge ved 1 Tiden; saa ventede vi i nogle Timer, som vi benyttede til at tale med en Sagfører. Han skrev meget op af vor Beretning, saa det blev hen paa Eftermiddagen, før vi kunde komme af Sted til V.-Vedsted, hvor en Vognmand, til hvem vi havde telegraferet for vore sidste Penge, hentede os og kørte os til Stranden ud for vor Ø. Det var mørkt, men der var Ebbe nok til, at vi kunde gaa over, og Kl. 9,30 Aften var vi igen hjemme.

Nogle Dage efter fik vi Besked fra Sagføreren om, at Rederiet var villig til at betale det forlangte. Altsaa havde vi vel forlangt for lidt. Jeg tror, vi fik hver 33 Kr., men

ikke nyt Tøj. Derimod slap vi for at betale tilbage for Rejsen fra Norge til Frederikshavn.

Ja, saaledes endte den Redningsfærd.

H. H. Jørgensen, Baadformand.
